

ولادت حضرت علی اکبر علیه السلام و روز جوان گرامی باد.

زندگی نامه

زندگی نامه علی اکبر (ع)

حضرت علی اکبر (ع) فرزند ابی عبدالله الحسین (ع) بنا به روایتی در یازدهم شعبان، (1) سال 43 قمری در مدینه منوره دیده به جهان گشود.

پدر گرامی اش امام حسین بن علی بن ابی طالب (ع) و مادر محترمه اش لیلی بنت ابی مژه بن عروه بن مسعود ثقفی است. (2)

او از طایفه خوش نام و شریف بنی هاشم بود. و به بزرگانی چون پیامبر اسلام (ص)، حضرت فاطمه زهرا (س)، امیر مؤمنان علی بن ابی طالب (ع) و امام حسین (ع) نسبت دارد.

ابوالفرج اصفهانی از مغیره روایت کرد: روزی معاویه بن ابی سفیان به اطرافیان و هم نشینان خود گفت: به نظر شما سزاوارترین و شایسته ترین فرد امت به امر خلافت کیست؟ اطرافیان گفتند: جز تو کسی را سزاوارتر به امر خلافت نمی شناسیم! معاویه گفت: این چنین نیست.

بلکه سزاوارترین فرد برای خلافت، علی بن الحسین (ع) است که جدش رسول خدا (ص) می باشد و در وی شجاعت و دلیری بنی هاشم، سخاوت بنی امیه و فخر و فخامت ثقیف تبلور یافته است. (3)

نقل است روزی علی اکبر (ع) به نزد والی مدینه رفته و از طرف پدر بزرگوارشان پیغامی را خطاب به او میبرد، در آخر والی مدینه از علی اکبر سؤال کرد نام تو چیست؟ فرمود: علی سؤال نمود نام

برادرت؟ فرمود: علی آن شخص عصبانی شد، و چند بار گفت: علی، علی، علی، « ما یُریدُ ابْنوک؟ » پدرت چه می خواهد، همه اش نام فرزندان را علی می گذارد، این پیغام را علی اکبر (ع) نزد اباعبدالله

الحسین (ع) برد، ایشان فرمود: والله اگر پروردگار دهها فرزند پسر به من عنایت کند نام همه ی آنها را علی می گذارم و اگر دهها فرزند دختر به من عطا، نماید نام همه ی آنها را نیز فاطمه می گذارم.

درباره شخصیت علی اکبر (ع) گفته شد، که وی جوانی خوش چهره، زیبا، خوش زبان و دلیر بود و از جهت سیرت و خلق و خوی و صباحت رخسار، شبیه ترین مردم به پیامبر اکرم (ص) بود و شجاعت و

رزمندهگی را از جدش علی ابن ابی طالب (ع) به ارث برده و جامع کمالات، محامد و محاسن بود. (4)

در روایتی به نقل از شیخ جعفر شوشتری در کتاب خصائص الحسینیه آمده است: اباعبدالله الحسین هنگامی که علی اکبر را به میدان می فرستاد، به لشکر خطاب کرد و فرمود:

« یا قوم، هولاء قد برز علیهم غلام، أشبه الناس خلقاً و خلقاً و منطقاً برسول الله..... ای قوم، شما شاهد باشید، پسری را به میدان می فرستم، که شبیه ترین مردم از نظر خلق و خوی و منطق به رسول

الله (ص) است بدانید هر زمان ما دلمان برای رسول الله (ص) تنگ می شد نگاه به وجه این پسر می کردیم.

بنا به نقل ابوالفرج اصفهانی، آن حضرت در عصر خلافت عثمان بن عفان (سومین خلیفه راشدین) دیده به جهان گشود. (5)

این قول مبتنی بر این است که وی به هنگام شهادت بیست و پنج ساله بود. در برخی روایات هم سن ایشان را 28 ساله ذکر کرده اند، وی در مکتب جدش امام علی بن ابی طالب (ع) و در دامن

مهرانگیز پدرش امام حسین (ع) در مدینه و کوفه تربیت و رشد و کمال یافت.

امام حسین (ع) در تربیت وی و آموزش قرآن و معارف اسلامی و اطلاعات سیاسی و اجتماعی به آن جناب تلاش بلیغی به عمل آورد و از وی یک انسان کامل و نمونه ساخت و شگفتی همگان، از

جمله دشمنانشان را بر انگیخت.

به هر روی علی اکبر (ع) در ماجرای عاشورا حضور فعال داشت و در تمام حالات در کنار پدرش امام حسین (ع) بود و با دشمنانش به سختی مبارزه می کرد. شیخ جعفر شوشتری در خصائص نقل می

کند: هنگامی که اباعبدالله الحسین علیه السلام در کاروان خود حرکت به سمت کربلا می کرد، حالتی به حضرت (ع) دست داد بنام نومیه و در آن حالت مکاشفه ای برای حضرت (ع) رخ داد، از آن

حالت که خارج شد استرجاع کرد: و فرمود: «انا لله و انا الیه راجعون» علی اکبر (ع) در کنار پدر بود، و می دانست امام بیهوده کلامی را به زبان نمی راند، سؤال نمود، پدرجان چرا استرجاع فرمودی؟:

حضرت بلادرنگ فرمود: الان دیدم این کاروان می رود به سمت قتلگاه و مرگ درانتظار ماست، علی اکبر (ع) سؤال نمود: پدر جان مگر ما بر حق نیستیم؟ حضرت فرمود: آری ما بر حق هستیم. علی

اکبر (ع) عرضه داشت: پس از مرگ باکی نداریم،

گفتنی است، با این که حضرت علی اکبر (ع) به سه طایفه معروف عرب پیوند و خویشاوندی داشته است، با این حال در روز عاشورا و به هنگام نبرد با سپاهیان یزید، هیچ اشاره ای به انتسابش به

بنی امیه و ثقیف نکرد، بلکه هاشمی بدون و انتساب به اهل بیت (ع) را افتخار خویش دانست و در رجزی چنین سرود:

أنا علی بن الحسین بن علی نحن بیت الله أولى یا نبی

أضر بکم یا لستیف حتی یتثنی ضربت غلام هاشمی علوی

و لا یزال الیوم احمی عن ابي تالله لا یحکم فینا ابن الدعی

وی نخستین شهید بنی هاشم در روز عاشورا بود و در زیارت شهدای معروفه نیز آمده است: **السلام علیک یا اول قتیل من نسل حَیْر سلیل. (7)**

علی اکبر (ع) درنبرد روز عاشورا دویست تن از سپاه عمر سعد را در دو مرحله به هلاکت رسانید و سرانجام مرزه بن منقذ عابدی بر فرق مبارکش ضربتی زد و او را به شدت زخمی نمود. آن گاه سایر

دشمنان، جرأت و جسارت پیدا کرده و به آن حضرت هجوم آوردند و وی را آماج تیغ شمشیر و نوک نیزه ها نمودند و مظلومانه به شهادتش رسانیدند.

امام حسین (ع) در شهادتش بسیار اندوهناک و متأثر گردید و در فراقش فراوان گریست و هنگامی که سر خونین اش را در بغل گرفت، فرمود:

ولدی علی علی الدنیا بعدک العفا. (8) (فرزندم علی، دیگر بعد از تو اف بر این دنیا)

در مورد سن شریف وی به هنگام شهادت، اختلاف است. برخی می گویند هجده ساله، برخی می گویند نوزده ساله و عده ای هم می گویند بیست و پنج ساله بود. (9)

اما از این که وی از امام زین العابدین (ع)، فرزند دیگر امام حسین (ع) بزرگتر یا کوچک تر بود، اتفاقی میان مورخان و سیره نگاران نیست. روایتی از امام زین العابدین (ع) نقل شده که دلالت دارد بر

این که وی از جهت سن کوچک تر از علی اکبر (ع) بود. آن حضرت فرمود: **کان لی اخ یقال له علی اکبر متی قتلته الناس... (10)**

مقبره حضرت علی اکبر علیه السلام در کربلا معلی پایین پای اباعبدالله الحسین علیه السلام است و در سلام زیارت عاشورا منظور از **علی ابن الحسین ، اقا علی اکبر علیه السلام** می باشد.

پی نوشت ها:

1. مستدرک سفینه البحار (علی نمازی)، ج 5، ص 388.

2. أعلام النساء المؤمنات (محمد حسون و امّ علی مشکور)، ص 126؛ مقاتل الطالبین (ابوالفرج اصفهانی)، ص 52.

3. مقاتل الطالبین، ص 52؛ منتهی الامال (شیخ عباس قمی)، ج 1، ص 373 و ص 464.

4. منتهی الامال، ج 1، ص.

5. مقاتل الطالبین، ص 53.

6. منتهی الامال، ج 1، ص 375؛ الارشاد (شیخ مفید)، ص 459.

7. منتهی الامال، ج 1، ص 375.

8. همان.

9. همان و الارشاد، ص 458.

10. نسب قریش (مصعب ابن عبدالله زبیری)، ص 85، الطبقات الكبرى (محمد بن سعد زهری)، ج 5، ص 211.